

אם יש לך במיקרה פצצה גרעינית מיותרת ואתה מחפש קונה מתאים - ממעלת ישראל וחברה בינלאומית יעזרו לך

נשק גרעיני

● בעניין רעלים תעשייתיים עוסק קים 10 משרדי-ממשלה: משרד-הבריאות, משרד-הפנים, משרד-המשטרה, משרד-העבודה והרווחה, משרד-התחבורה, משרד-הביטחון, משרד-הבינוי והשיכון, משרד-החקלאות, אמור לעסוק בקטע מסוים, שבתחום אחריותו וסמכותו.

● בעניין המים מטפלים משרד-החקלאות, משרד-הפנים והשרות לשמירת איכות-הסביבה, רשות שמורת-הטבע, איגודי ערים ורשויות מקומיות, משרד-הבריאות. כל אחד ממשרדים אלה חייב לעשות בדיקות מים בצורה שיטתית.

מעולם לא היה תיאום ביני-המ, והבדיקות נעשות באופן מקרי בלבד.

● ההשגחה על מיסעדות, חנויות, שוקים, מוטלת על כתפי העיריות, משרד-הפנים, משרד-הבריאות, לש-כות-הבריאות האזוריות וכו'. מעולם לא נערכו בדיקות שיטתיות, ואישור לפתיחת מיסעדות, למשל, מקבלים אף ללא מערכות מסודרות של ביוב ומים, כמובן, לא נלקחות תרבויות ממוצרי המיסעדות.

● ההשגחה על פחייאשפה ציבוריים ושל בתים מוטלת על המועצות המקומיות, על משרד-התחבורה והמיסעדות, לרוב מוערכת האחריות מי אחד לשני.

● **בצבא - שמירת נור-מות סניטריות ברוב המיקרים נוספת על רופאים ובריאותיים!**

אין מיקצוע כזה!

אין הסכמה על סוג כוח-האחריות החייב להיות אחראי ולטפל בסניטריה של מדינת-ישראל. בפקודת המועצה המקומית, למשל, הוגדר "תברואן" כך: "רופא המועצה, מנהל המחלקה לתברואה של המועצה, מהנדס-התברואה של המועצה או כל פקיד אחר שהמועצה מינתה אותו למלא תפקיד זה תברואן". מהגדרה זאת ברור איזה כילבול קיים בהכנה ובהגדרה של תפקיד האחראי על סניטריה והיגיינה.

בכל העולם השרות הסניטרי וההיגייני מופקד בידי רופאים מומחים בשטח הסניטריה וההיגיינה, כאשר לידם - במקביל ובהיררכיה - עובדי רים מהנדסים וטכנאים, מומחים בשטח חים הקשורים בסניטריה ובהיגיינה. הרופא האחראי על סניטריה ועל היגיינה נחשב כרופא של ההמונים, והמקצוע בו הוא עוסק נקרא לעיתים "רפואת ההמונים".

בארץ, במשך שנים רבות עברו בשטח התברואה אנשים שהגיעו לתפקיד זה באופן מקרי, ליד בית-החולים אסף הרופא נערך קורס בן חודשים אחדים, שבו גם אנשים בעלי השכלה יסודית בלבד היו מקבלים הכשרה כתברואן.

בארץ אין כלל רפואת המוני-נים - סניטריה, היגיינה ואי-פידמיולוגיה הם מיקצועות שאינם לא שמע עליהם!

ההתייחסות לשטח זה היא כלנושא שולי, חסר-חשיבות. גם בכתב-ספר לרפואה הישראלית אין מודעות לחשיבות הסניטריה וההיגיינה, ורבים מבין הקובעים את תוכניות-הלימודים מעריכים את הסניטריה וההיגיינה כחלק ממדעי-החברה!

כאן המקום לספר על גורלם של רופאים-עולים בעלי הכשרה בשטח הסניטריה וההיגיינה, שהגיעו ארצה מארצות מיוחדות-אירופה.

מדענים מערביים ואדמיניסטרטורים רופאיים מערביים לאנגליה, גרמניה, צרפת ועוד, מעריכים מאוד את המינימליות המתחכמת של שרותי-הסניטריה וההיגיינה הקיימת בכרית המועצות, במיוחד, ובארצות הגוש הקומוניסטי בכלל. בארצות אלה יש מסורת עתיקה של תשומת-לב רבה לבעיות אקולוגיות ולהתארגנות נגד מגיפות. לכן מתייחסים שם בכבוד רב

ב ימים אלה עסוקה המדינה כולה בפרשת-זענונו. הארץ סוערת, העיתונים יוצאים מדי יום בכותרות שמנות ומגלים עוד ועוד פרטים מדהימים על האיש שגילה את סודות האטום של מדינת-ישראל.

באותם ימים ממש מפצה מדינת-ישראל, בשיתוף עם חברת דן אנד ברדסטריט בע"מ, מיסמך מדהים. המיסמך נשלח ל-500 חברות יצרניות ברחבי הארץ. מצורף אליו שאלון, והוא נועד להכין את מדרוך הטכנולוגיה של ישראל לשנת 1987.

המיסמך נראה תמים למדי. אחריות לו השרות המרכזית לקניית גומלין. רשות זו הוקמה כדי לפקח על הסכמי-הסחר של ישראל עם חברות אמריקאיות. לפי הסכמים אלה, חברות הי מוכרות מוצרים לישראל צריכות בתמורה לקנות בישראל מוצרים בשווי של 20 אחוזים מסכום המכירה. כדי שהאמריקאים יידעו מה אפשר לקנות בעולם, ואילו חברות מוכרות אילו מוצרים מכינים מדי שנה את מדרוך-הטכנולוגיה. את המדרוך מכין הסניף הישראלי של דן אנד ברדסטריט, החברה הגדולה ביותר למאגרי-מידע, עבור הרשות לקניית-גומלין.

על המיסמך חתום צבי אלון, מנהל-הרשות, מי שהיה בעבר ראש מינהל-הרכש של משרד-הביטחון.

המיסמך מחלק את המוצרים לקבוצות שונות, וביניהן כמה מדהימות למדי.

הקותרת של קבוצה מיספר 11: חימוש גרעיני; והפירוט: פצצות גרעיניות, משגרים גרעיניים, ראשי-חץ וחלקי ראשי-חץ גרעיניים, פצצות-עומק גרעיניות, מיתקני-הרס גרעיניים, טילים גרעיניים, מיתקני-המרה, נשק גרעיני, נפצים ואמצעי-עזר להפעלת נשק גרעיני, ציוד בחינה וטיפול בנשק גרעיני, נשק גרעיני - שונות.

רשות מרכזית לקניות גומלין

Industrial Cooperation Authority

קבוצה 10 - חימוש גרעיני

1105 - פצצות גרעיניות

1110 - משגרים גרעיניים

1115 - ראשי חץ וחלקי ראשי חץ גרעיניים

1120 - פצצות עומק גרעיניות

1125 - מתקני הרס גרעיניים

1127 - טילים גרעיניים

1130 - מתקני המרה, נשק גרעיני

1135 - נפצים ואמצעי עזר להפעלת נשק גרעיני

1140 - רכיבים גרעיניים

1145 - רכיבי פיצוץ פירוטכניקה ודימוי ירי לנשק גרעיני

1150 - ציוד בחינה וטיפול בנשק גרעיני

1195 - נשק גרעיני - שונות

קטע מתוך השאלון ליצרנים ישראלים: למי יש?

יינים גם בנשק גרעיני, ואם יש למישהו ברחבי העולם אפשרות לספק מוצרים אלה, הוא מתבקש למלא את השאלון ולקוות להז-מנות מחו"ל. מן האמור בהקדמה למיסמך ניתן אולי להבין שהקטלוג יכול לכלול חברות מכל רחבי-העולם. למרות שזה לא נאמר במפורש.

למיסמך מצורף שאלון, שאותו מתבקשים למלא בעלי חברות הרוצים להיכלל בקטלוג. כל בעל-חברה נדרש למלא פרטי-מידע על החברה, גודלה, סך המכירות, סך הייצוא, שמות המנהלים ופרטים על המוצרים או העבודות שאותם הוא מעוניין לקבל לביצוע. האמריקאים, מסתבר, מעוני-

קבוצות אחרות, המופיעות ב-מיסמך, נוגעות לכלי-נשק שונים, לתחמושת ולחומרי-נפץ, לטילים מונחים, לחלקי מטוסים, לספינות וחלקי-ספינות וציוד ימי. כל אלה מופיעים לצד מוצרים תמימים הקשורים לענפי הבניה, החקלאות, התיקשורת, החשמל, האלקטרוניקה ועוד.

הנוגעים ברבר, ותימן להם הרכבה. כבתי-הספר לרפואה יש לשים דגש על לימודים של סניטריה, היגיינה ואפידמיולוגיה ולאפשר לרופאים לי-תתמחות בתחום זה.

יש להכין קובץ תקנות על סניטריה, היגיינה ואפידמיולוגיה ולחוקק חוקים בעניין זה. יש לעשות רווייה של כוח-האדם הנמצא כבר בארץ בסניטריה ובהיגיינה, לגייס ולנצל לפיתוח תחום זה.

יש להקדיש תשומת-לב מיוחדת לחינוך בשטח הסניטריה וההיגיינה, ולחנך את העם לשמור על סניטריה והיגיינה אישיות וציבוריות. לצורך זה יש לגייס את כוח-ההסברה של כלי-התיקשורת.

לפי החישובים הכלכליים, השינויים האירגוניים הנ"ל, שייביאו תועלת לבריאות הציבור, לא יעלו לאוצר פרטני. להיפך: הייעול גם יביא לחיסכון.

משרד-הבריאות, באזלת ידו בתחום זה, גורם להונחה של מערכת הגנת בריאות-הציבור. לדעתי, יש לאחד את כל הרשויות העוסקות ברפואה ציבורית ובאיכות-הסביבה תחת גג אחד.

יש להקים רשות עליונה לסניטריה, להיגיינה ולאפי-דמיולוגיה, שבראשה יעמוד רופא, בעל סמכויות ובמסמך של מנכ"ל או סמנכ"ל משרד-ממשלתי.

בכל איזור יש להקים תחנה אזורית לסניטריה, היגיינה ואפידמיולוגיה, שבראשה יעמוד רופא בעל התמחות בסניטריה ובהיגיינה, ובידו סמכות המקבילה לזו של רופא אזורי.

בתוך מערכת זאת יאוחדו מהנדסים וטכנאים איכות-סביבה, רופאים, תברואנים, מיקרוביולוגים, בקטריולוגים, מערכת סניטריה, היגיינה ואפי-דמיולוגיה ואת תפקוד על פעולות כל המישרדים הממשלתיים והעירוניים

אותם. גורל קבוצת הרופאים-העולים הסניטרים השפיע לא רק עליהם עצי-מם, אלא גרם להפסקת העליה של תכניהם למיקצוע.

משרד-הבריאות, שלא הכיר בריפי-לומות ובהשכלתם של רופאים בסניטריה והיגיינה, הוכיח פעם נוספת בורות, והתייחסות קיצרנית-רואי לבעי-יות לאומיות.

ראוי שלעניין זה, המהווה שערורייה לאומית המוסתרת מעיני הציבור, אקדיש מאמר מיוחד. נראה לי שהוא גם דורש הקמת ועדה מיוחדת שתחקור את העניין בצורה מעמיקה ומוסמכת, כדי להפיק לקח מהשגיאות החמורות שנעשו בשטח זה. אנסה לחשוף את פרטי פרשת הרופאים הסניטריים בגליון הבא.

בריא וגם זול!

חוסר ההתעניינות בבעיות סניטריה והיגיינה מהווה סכנה לדרות הבאים.